Lietuvos studentų sąjunga

ERASMUS+ MOBILUMO TYRIMAS
2020 M. LAPKRITIS

Turinys

Turinys	2
Įvadas	3
Tyrimo rezultatai	4
Erasmus+ mobilumo programos stiprybės, silpnybės, grėsmės, galimybės	15
Rekomendacijos aukštosioms mokykloms	19

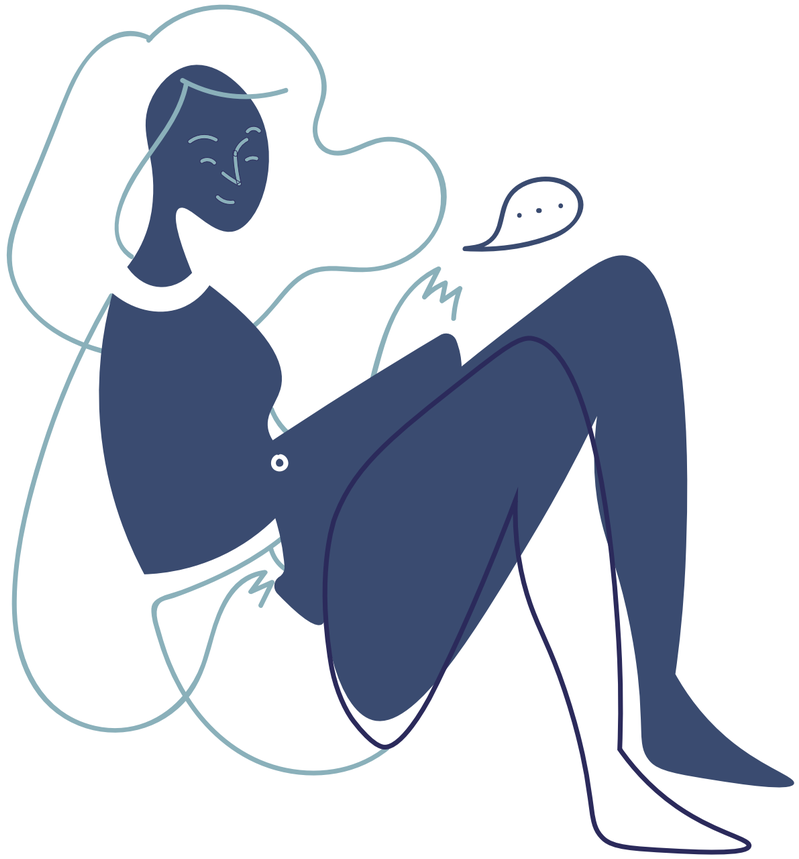

Apklausa vyko 2020 m. lapkričio mėnesį. Anketa siųsta Lietuvos studentams iš skirtingų aukštųjų mokyklų (toliau AM). Per šį laikotarpį užpildytos 1503 anketos. Anketą sudarė 29 klausimai, iš jų 6 bendrieji.

TYRIMO REZULTATAI

Erasmus+ mobilumo programa (toliau Erasmus+) yra plačiai žinomas reiškinys ir tarp Lietuvos studentų. Tik labai maža dalis atsakiusiųjų 3,61% teigia, kad jie nėra girdėję apie Erasmus+ programą.

Studentai atsakė, ar žino apie Erasmus+

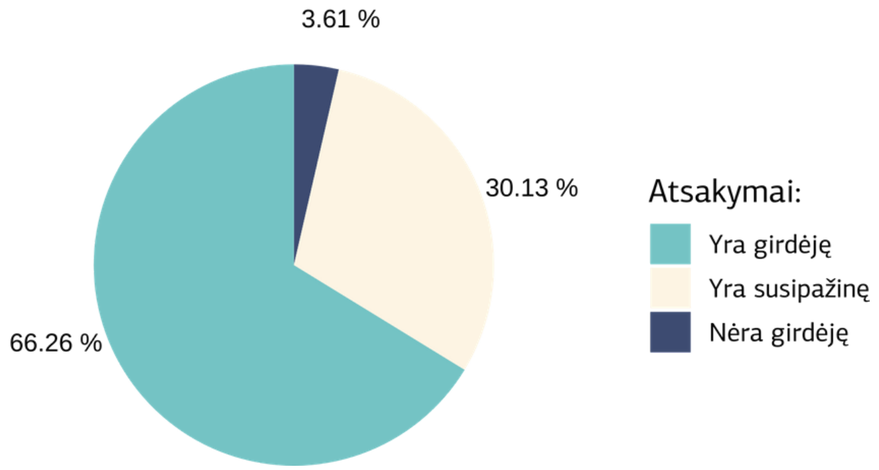

Studentai, kurie nežino apie Erasmus+ projektą

Skaičius ir procentas dalies nuo visų studentų pagal AM, vnt. ir %

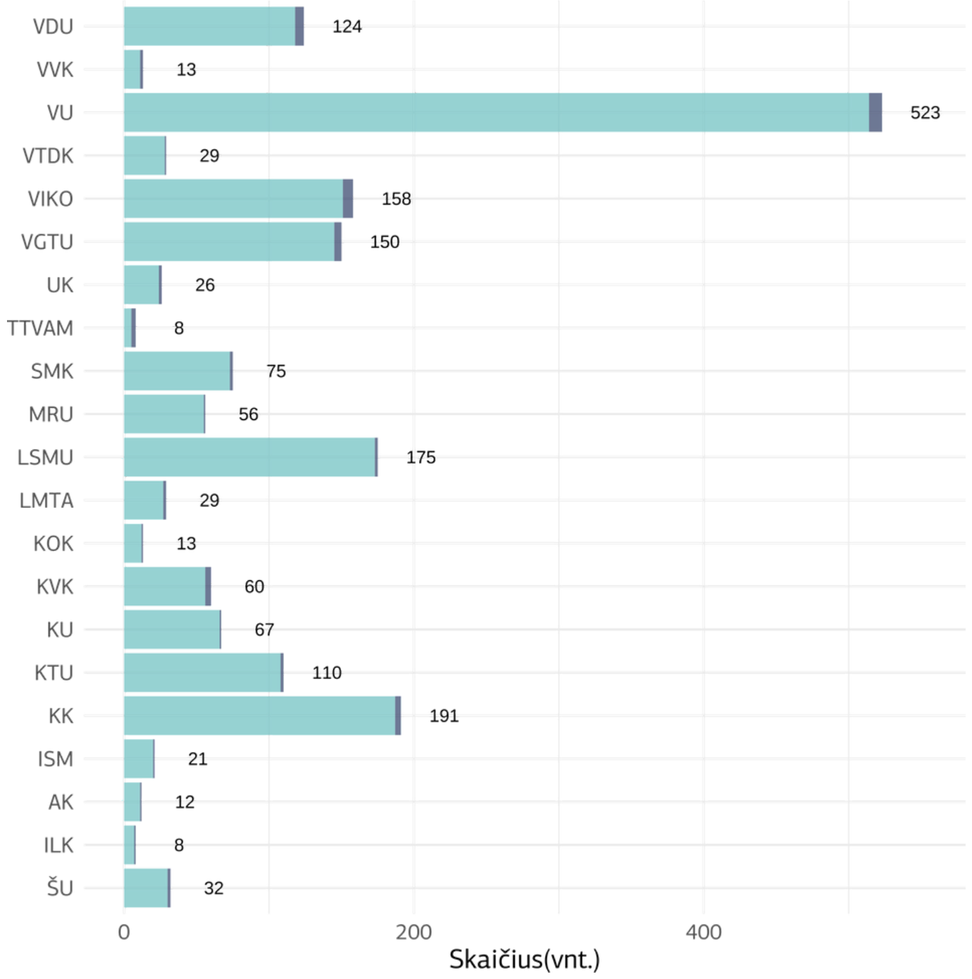

Nors Erasmus+ programos vykdytojai pastebi, kad dalyvaujančių programoje skaičius kasmet mažėja, Lietuvos studentams ši programa vis dar atrodo svarbi ir prasminga.

Grafike „Studentai laiko Erasmus+ prasmingu“ galime matyti, kad tik 1% apklaustųjų nemato šios programos prasmės ir bendrai su abejojančiais ir neatsakiusiais studentais siekia mažiau nei 10%. Taigi galime teigti, kad ši programa yra vis dar aktuali Lietuvos studentams ir yra siektina tobulinti sąlygas, kad kuo daugiau jų turėtų galimybę išvykti studijuoti į kitų valstybių aukštąsias mokyklas.

Remiantis fokus grupių tyrimu, dalyvavę studentai akcentuoja, jog dalyvavimas šioje programoje suteikia galimybes geriau pažinti save, įveikti iššūkius ir baimes, pažinti naują kultūrą. Visi kokybinio tyrimo dalyviai, buvę Erasmus+ studijų mobilumo programoje, rekomenduotų vykti kitiems.

Studentai laiko Erasmus+ prasmingu

Ar sutinka, kad Erasmus+ programa yra naudinga / prasminga studentams

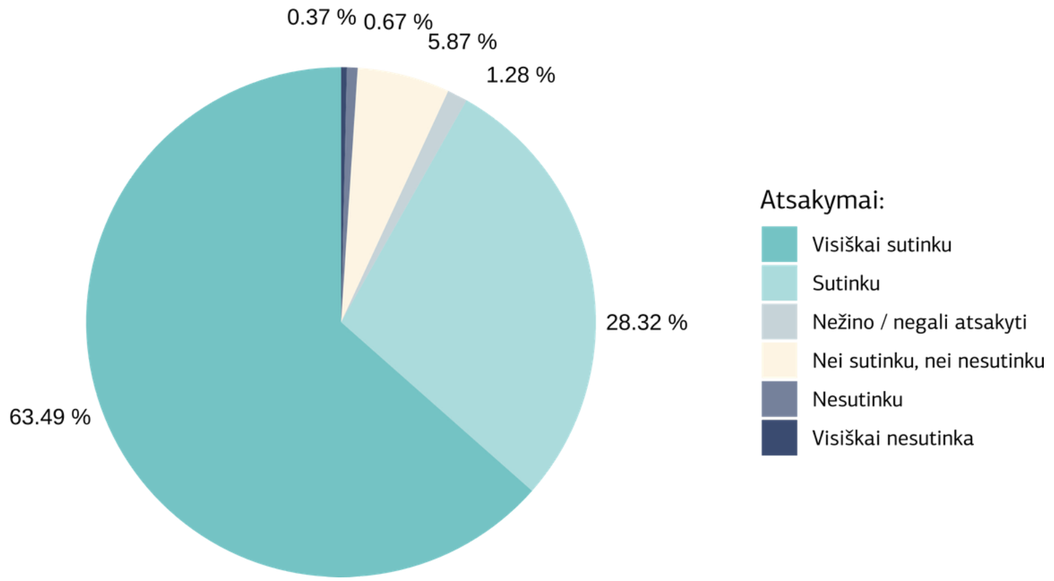

AM suteikiamos informacijos vertinimas

„Kaip vertinate aukštosios mokyklos teikiamą informaciją apie Erasmus+ studijų mobilumo programą?“

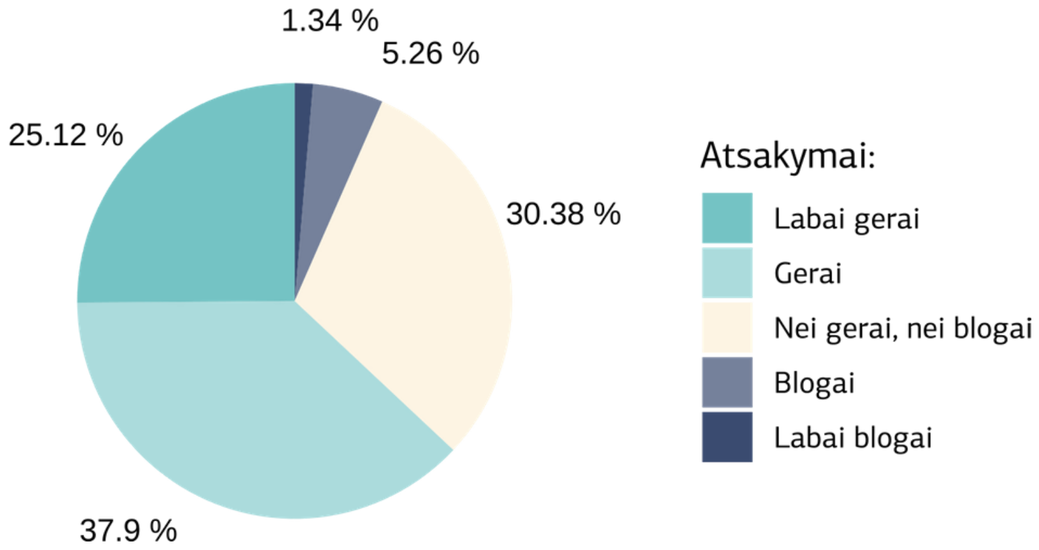

Dauguma studentų yra patenkinti informacija, kurią gauna iš savo AM, bet galime pastebėti ir reikšmingą skaičių studentų, kurie vertina teikiamą informaciją nepalankiai: blogai ar net labai blogai (grafikas „AM suteikiamos informacijos vertinimas“), taip pat matome nemažą dalį studentų, kurie vienpusiškai negali vertinti teigiamai ar neigiamai gaunamos informacijos apie programą (vertina „nei gerai, nei blogai“ 30% apklaustųjų).

Skaidant AM vertinimo atsakymus pagal aukštąsias mokyklas, galime pastebėti, kad rezultatai nesutampa tarp skirtingų AM ir įžvelgti aiškią priklausomybę tarp universitetų, kolegijų, didelių ar mažų AM taip pat būtų gana sudėtinga.

Remiantis kokybinio tyrimo duomenimis, pastebėta, jog komunikacijos kokybė ir jos vertinimas itin priklauso nuo AM asmens, atsakingo už Erasmus+ studijų mobilumą.

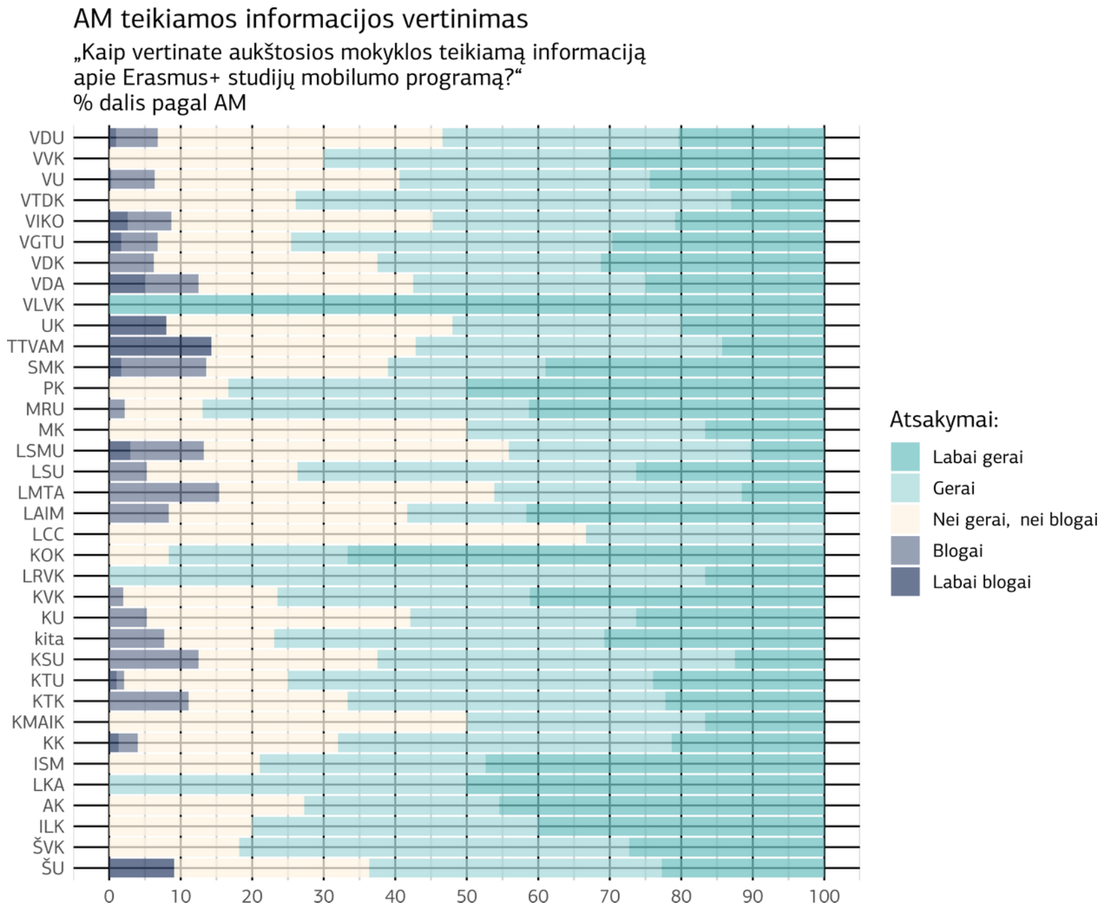

Galime matyti aiškią priklausomybę tarp aptartų pastarųjų dviejų klausimų (grafikas „AM informacijos ir žinių apie Erasmus+ koreliacija“). Studentai, kuriems trūksta žinių apie Erasmus+, yra linkę blogiau vertinti informaciją, kurią gauna iš savo AM. Tad galime daryti išvadą, kad studentams yra svarbu, kad jie būtų informuoti tiesiogiai savo aukštosios mokyklos.

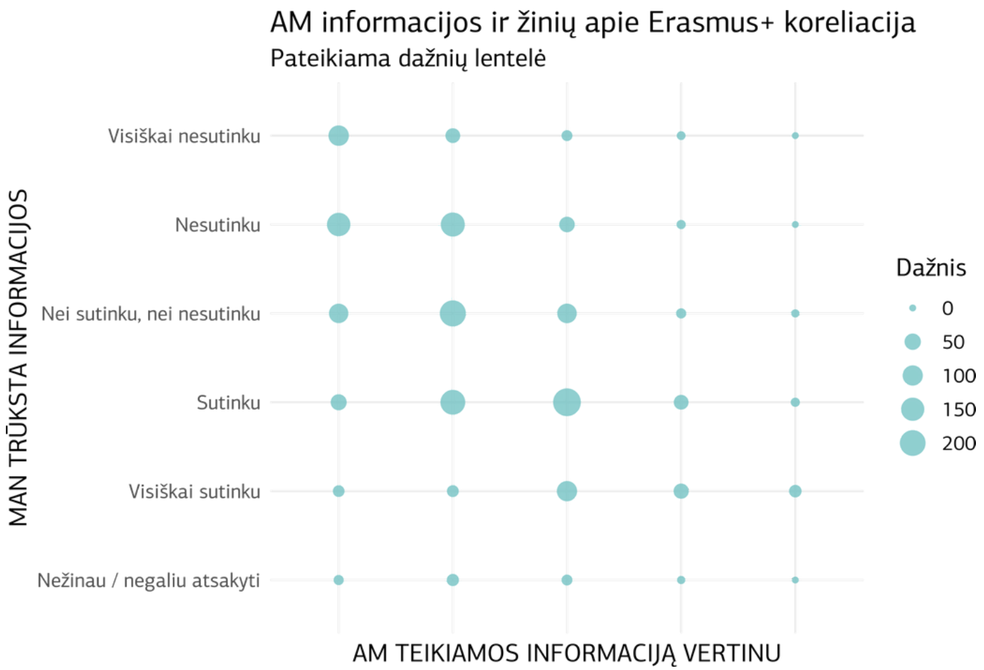

Taip pat galime pastebėti, kad didelė dalis studentų (daugiau nei 40%) nėra patenkinti turima informacija apie Erasmus+ (Grafikas „Informacijos trūkumas“).

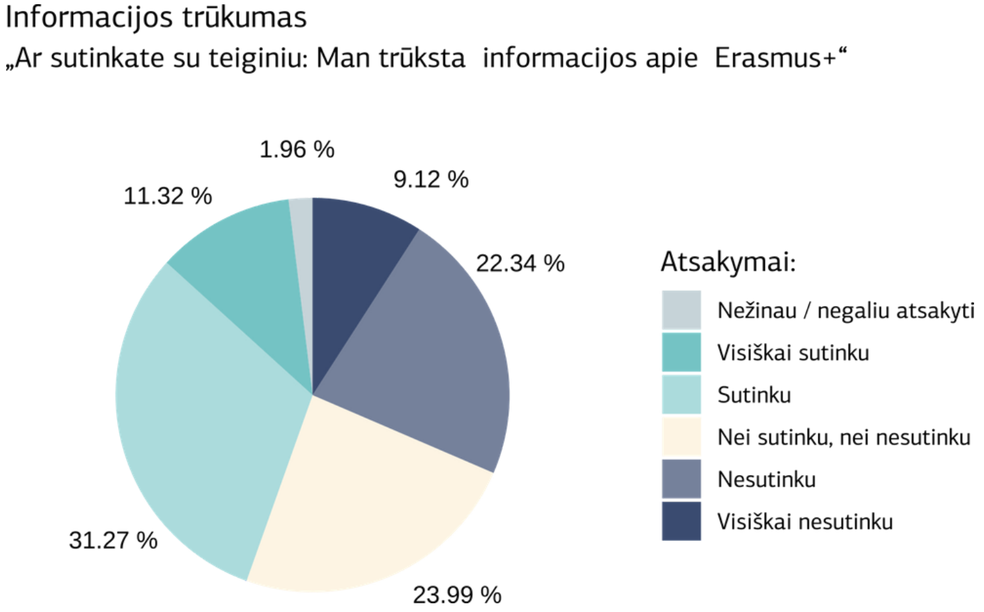

Daugiau nei 20% atsakiusių studentų yra dalyvavę Erasmus+ programoje, o dalis jų (apie 5%) dalyvavo ne kartą (grafikas „Kiek kartų atsakę studentai yra dalyvavę Erasmus+“). Dažniausiai Lietuvos studentai renkasi Ispanijos, Italijos, Portugalijos, Vokietijos kryptis. Šiame sąraše daugiausiai dominuoja Europos Sąjungos šalys, tačiau galima pastebėti, jog studentai renkasi ir tolimesnes šalis, tokias kaip Pietų Korėja ar Rusija.

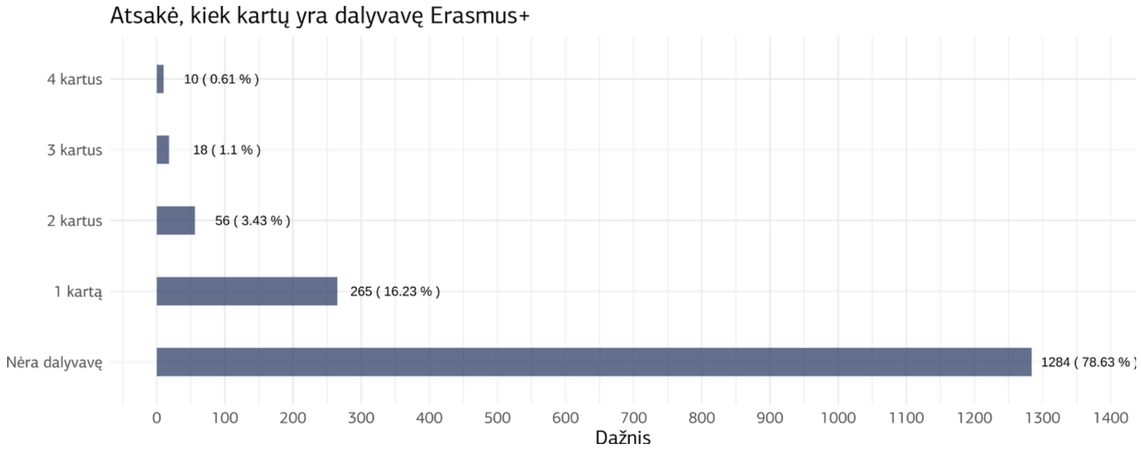

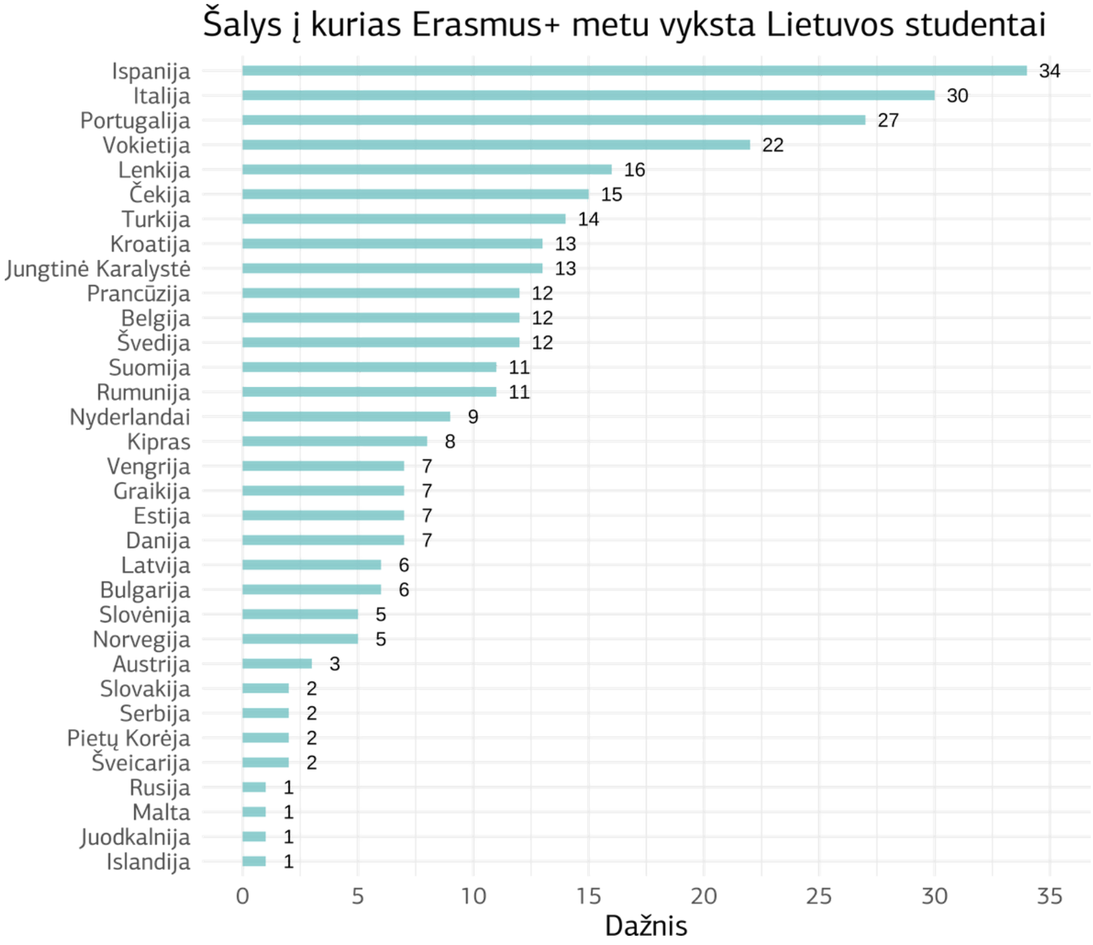

Grafike „Studentų atsakymai ar planuoja vykti į Erasmus+“ galime pastebėti, kad apie 50% visų apklaustųjų teigia, kad ateityje žada vykti dar kartą. Skirstant studentus į atskiras grupes, tų, kurie jau dalyvavo programoje, ir tų, kurie teigia, kad vis dar nėra buvę išvykę, galime pastebėti tendenciją, kad planuoti vykti pakartotinai yra labiau linkę tie, kurie jau anksčiau buvo išvykę.

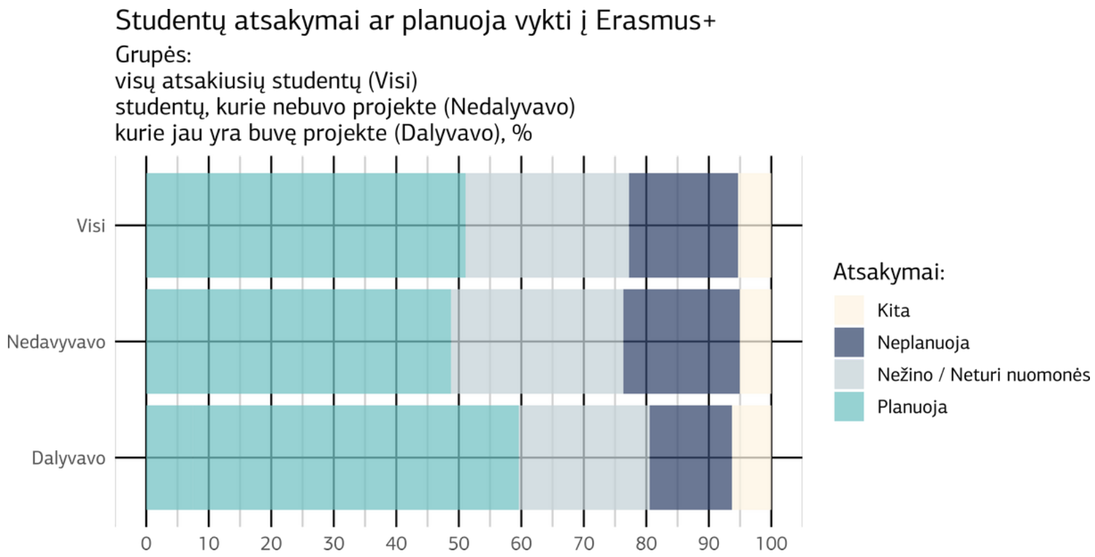

Į apklausą buvo įtrauktas klausimas „„Ar esate pateikę paraišką Erasmus+ studijoms, tačiau neišvykote?“. Nors teigiamai į šį klausimą atsakė tik 107 apklaustieji, daugiau nei 50% jų teigė, kad išvykti nepavyko dėl pandemijos sukeltų pasekmių.

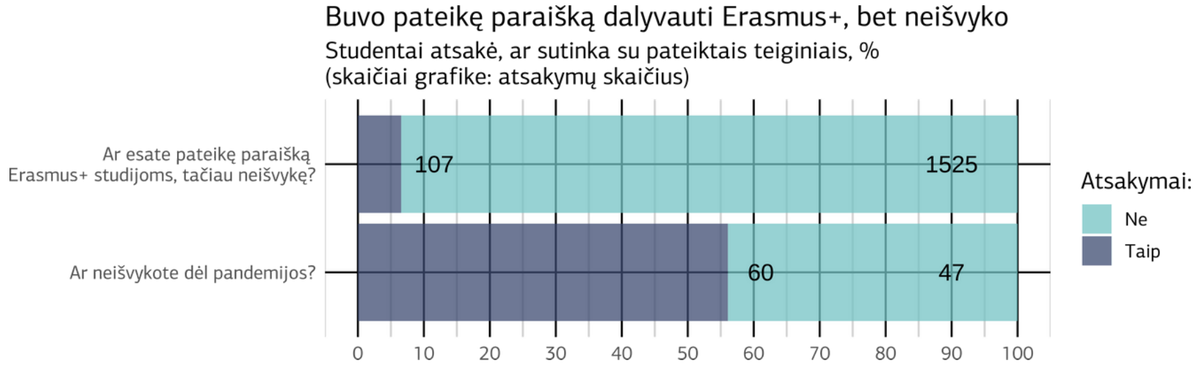

Nors dėl pandemijos dalis studentų ir pakeitė planus, kita dalis Lietuvos studentų dar prieš prasidedant suirutei jau buvo pradėję studijas užsienio universitete.

Grafike „Pandemijos poveikis studijoms užsienyje“ galime matyti, kad daliai studentų teko atšaukti studijas užsienyje, išsikraustyti iš gyvenamosios vietos, kurioje buvo apsistoję ir / ar grįžti anksčiau. Pandemija paveikė studijas daugiau nei 75% apklaustų studentų, kurie buvo išvykę būtent šiuo laikotarpiu.

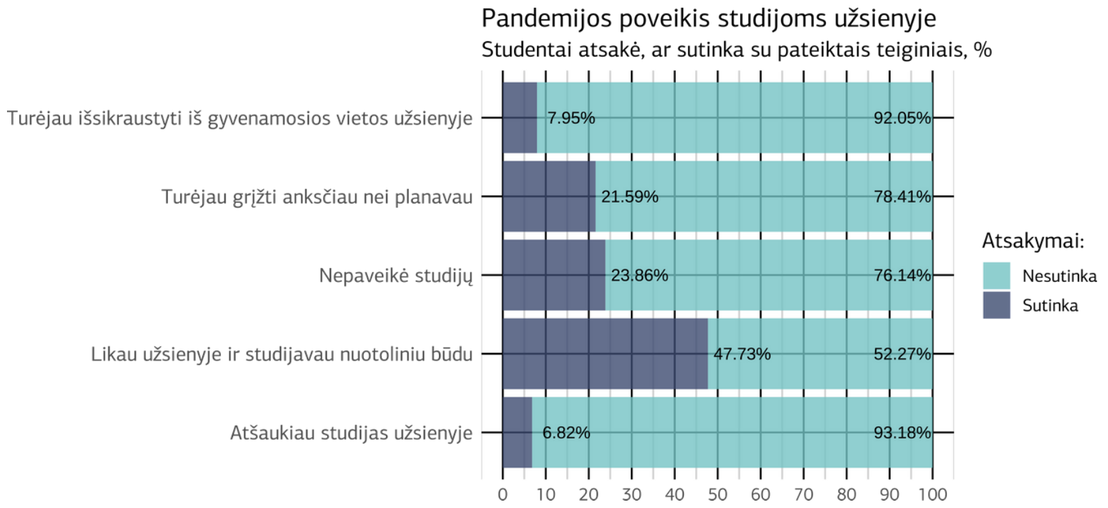

Apklausoje taip pat buvo klausiama, ar studentai sutinka su tam tikrais teiginiais, kurie galėtų daryti įtaką apsisprendimui dalyvauti Erasmus+ programoje.

Grafike „Priežastys, kodėl studentai gali nenorėti / negalėti dalyvauti Erasmus+“ matome studentų atsakymus į šiuos teiginius. Galime matyti, kad dalis studentų nenori / negali dalyvauti Erasmus+ dėl savo šeimos, artimųjų, draugų, antros pusės, taip pat dėl įsipareigojimų darbovietėje ir finansinės padėties.

Taip pat didelei daliai studentų trūksta informacijos apie Erasmus+, jie nepasitiki savo užsienio kalbos žiniomis ir susiduria su sunkumais rasti užsienio aukštąją mokyklą, į kurią galėtų vykti studijuoti be papildomų nesklandumų. Erasmus+ programos trukmė studentams nėra viena iš pagrindinių priežasčių nevykti.

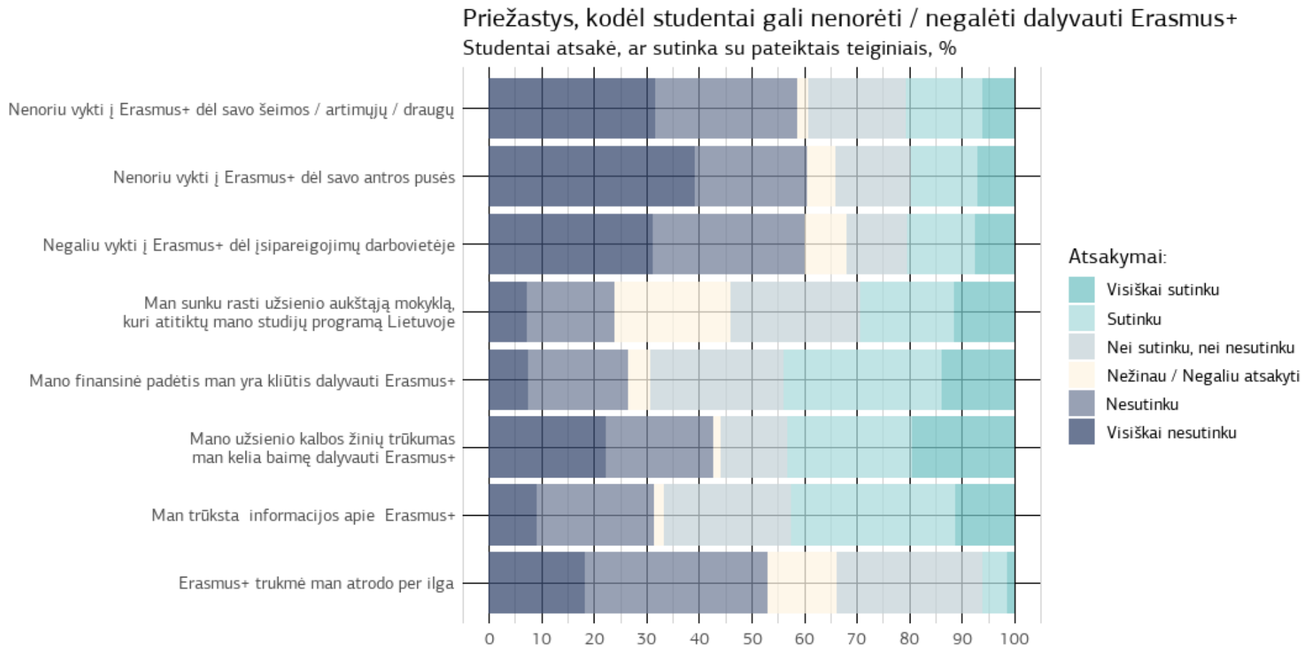

Nors didelė dalis studentų mato prasmę Erasmus+ programoje, ketina vykti studijuoti į užsienio universitetą ar jau buvo išvykę, užsienyje jie neretai patiria sunkumų ir studijų procesas ne visada vyksta sklandžiai.

Tai atsiskleidžiama grafike „Su kuo susiduria dalyvaudami Erasmus+“. Šiame grafike galime matyti, kad dalyvavę Erasmus+ apklaustieji patiria finansinių sunkumų, kartais jiems sunku rasti gyvenamą vietą, studijos ne visada vyksta sklandžiai numatyta kalba, o taip pat ir kalbos barjero problema daliai studentų yra aktuali.

Iš apklaustųjų atsakymų galime matyti, kad visos šios problemos yra reikšmingos, o numatyta kalba studijos sklandžiai nevyksta tik labai retais atvejais.

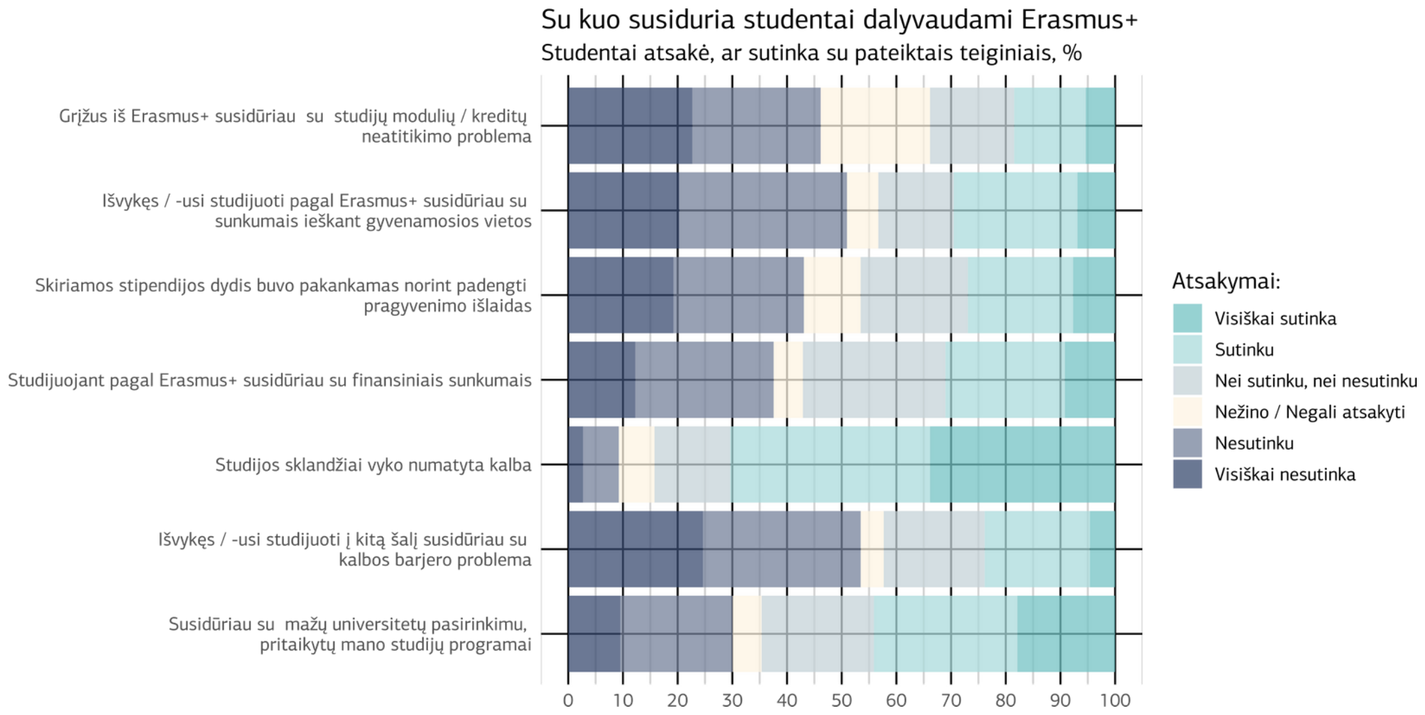

ERASMUS+ MOBILUMO PROGRAMOS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GRĖSMĖS, GALIMYBĖS

Stiprybės (vidinės)

- Platus tarptautinių partnerių tinklas
- Platus Erasmus+ studijų mobilumo programos viešumas
- Palankus programos vertinimas nacionaliniu ir tarptautiniu mastu
- Programos trukmė pritaikyta studijų mokslo metams
- Užsienio AM dažniausiai yra modernios ir pažangios
- Atsakingi asmenis už Erasmus+ programą universitetuose yra kompetentingi ir komunikabilūs
- Skiriamas finansavimas norintiems vykdyti Erasmus+ studijas
- Sudaromos galimybės asmeninių žmogaus kompetencijų stiprinimui
- Sudaromos galimybės užsienio kalbos įgūdžiams gerinti
- Sudaromos galimybės akademinėms žinioms tobulinti

Silpnybės (vidinės)

- Dalyje AM vykdomas nepakankamas informacijos viešinimas apie Erasmus+ programą AM (suteikiamas galimybes, prieinamumą, kylančius iššūkius dėl kreditų užskaitomumo, apgyvendinimas ir kt.)
- Neišnaudojami visi galimi resursai informacijos viešinimui apie Erasmus+ studijų mobilumo programą (soc. tinklai, elektroninis paštas, svetainė, spausdinta reklama, susitikimai ir pan.)
- Studentams finansiškai nuostolinga programa, reikalaujanti asmeninių finansų, dėl to ne visiems prieinama
- Ribotas užsienio AM pasirinkimas specifinėms studijų programoms (atsižvelgiant į dėstomą kalbą, lokaciją, dalykų suderinamumą ir t.t.)
- Nelankstus programos prisitaikymas prie ekstremalios situacijos (sudėtingesnis grįžimas į šalį, nuotolinės studijos užsienyje ir pan.)
- Programa nepakankamai pritaikyta spec. poreikių turintiems studentams
- Kai kuriose užsienio AM nėra užtikrinama efektyvi ir greita komunikacija su studentu
- Sudėtingas dokumentų pildymas, ypač norint išvykti ne į ES šalis
- Ne visos aukštosios mokyklos užtikrina studijas anglų kalba (dažniausiai pasitaiko Vakarų Europos šalyse)
- Ne vienodai kokybiškas AM pasirengimas vykdyti Erasmus+ programą

Galimybės (išorinės)

- Didinti skiriamos stipendijos dydį
- Skirti atskirą stipendiją apgyvendinimui užsienyje
- Skirti atskirą stipendiją kelionės išlaidoms į užsienį
- Įtraukti į komunikaciją apie Erasmus+ studentų patirčių pasidalinimą
- Informuoti studentus apie gyvenimiškos pusės: kiek papildomų santaupų reikia turėti, ką reikia žinoti prieš išvykstant į užsienio šalį ir t.t.

Grėsmės (išorinės)

- Dėl pandemijos mažiau studentų yra suinteresuoti dalyvauti Erasmus+ programoje
- Auganti konkurencija (trumpalaikiai projektai / jaunimo mainai) studentams yra priimtinesni, todėl mažėja skaičius norinčių dalyvauti Erasmus+ studijų programoje
- Dėl gerėjančių finansinių sąlygų studentai nebus suinteresuoti keliauti naudojantis programa
- Rizika, jog vasaros laikotarpiu gali būti sudėtingesnė komunikacija su AM atsakingais asmenimis ir dokumentų pildymu (dėl atostogų ar kitų priežasčių)
- Studentų baimės grįžti į Lietuvos AM turint akademinių skolų, prarasti VF vietą, gyvenamąją vietą.

REKOMENDACIJOS AUKŠTOSIOMS MOKYKLOMS

Atsižvelgus į Lietuvos studentų sąjungos atlikto tyrimo rezultatus bei išryškėjusias problemas, aukštosioms mokykloms buvo pateiktos rekomendacijos, siekiant patobulinti Erasmus+ mobilumo programą ir sudaryti studentams palankesnes sąlygas jomis pasinaudoti.

PROBLEMA: DALYJE AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ NĖRA UŽTIKRINAMA KOKYBIŠKA IR NUOSEKLI INFORMACIJOS SKLAIDA APIE ERASMUS+ STUDIJŲ MOBILUMO PROGRAMĄ

REKOMENDACIJOS:

- Aukštosios mokyklos galėtų įtraukti studentų dalyvavusių Erasmus+ studijų mobilumo programoje patirčių dalinimąsi su norinčiais išvykti;
- Aukštosios mokyklos komunikacijos šaltiniuose turėtų reguliariai atnaujinti informaciją apie Erasmus+ studijų mobilumo programą;
- AM viešinimui turėtų pasitelkti daugiau priemonių (skelbti naujienas socialiniuose tinkluose / organizuoti susitikimus su studentais ir kt.);

PROBLEMA: DALYJE AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ NĖRA UŽTIKRINAMA KOKYBIŠKA IR NUOSEKLI INFORMACIJOS SKLAIDA APIE ERASMUS+ STUDIJŲ MOBILUMO PROGRAMĄ

REKOMENDACIJOS:

- AM turėtų informuoti studentus apie iššūkius, su kuriais dažniausiai susiduria išvykę studentai (dokumentų tvarkymas / apgyvendinimas ir kt.), pavyzdžiui, galėtų parengti atmintines į populiariausias šalis;

- AM turėtų viešinti informaciją, atsižvelgiant į studijų programą ir kursą.

PROBLEMA: ERASMUS+ STUDIJŲ MOBILUMO PROGRAMA FINANSIŠKAI YRA NE VISIEMS PRIEINAMA PROGRAMA

REKOMENDACIJOS:

- AM turėtų informuoti norinčius vykti studentus apie patiriamas išlaidas;
- AM turėtų apgalvoti galimybę skirti papildomas stipendijas studentams, patiriantiems finansinių sunkumų;
- AM turėtų pasiūlyti alternatyvas vykti į šalis, kuriuose yra patiriama mažiau išlaidų.

PROBLEMA: RIBOTAS UŽSIENIO AM PASIRINKIMAS DĖL STUDIJŲ PROGRAMOS NEATITIKIMŲ

REKOMENDACIJOS:

- AM sudarydamos sutartis privalo peržvelgti, kurioms studijų programoms yra pritaikytas universitetas;
- AM turėtų ieškoti daugiau partnerių, kurie padėtų suteikti galimybę studentams išvykti.

PROBLEMA: NORINČIŲ IŠVYKTI STUDENTŲ BAIMĖ DĖL PRASTŲ UŽSIENIO KALBOS ĮGŪDŽIŲ

REKOMENDACIJOS:

- AM galėtų sudaryti papildomus užsienio k. mokymus / kursus;
- AM galėtų skirti finansavimą norintiems lankyti kursus.

PROBLEMA: AUKŠTOJI MOKYKLA NEUŽTIKRINA, KAD UŽSIENIO AUKŠTOJI MOKYKLA ATITINKA REIKALAVIMUS

REKOMENDACIJOS:

- Sudarant sutartis kiekviena aukštoji mokyklą turėtų atidžiai įvertinti visus kriterijus;
- Aukštoji mokykla turi reguliariai vykdyti reikalavimų atitikimų analizes, įtraukiant užsienio AM ir ten išvykusius studijuoti studentus.

PROBLEMA: STUDENTAI, VYKSTANTYS Į ERASMUS+ STUDIJAS, SUSIDURIA SU SUNKUMAIS PILDANT DOKUMENTUS

REKOMENDACIJOS:

- Aukštosios mokyklos turėtų vykdyti išsamesnes analizes dėl dokumentų pildymo, norinti išvykti į ne ES šalis;
- Aukštosios mokyklos turi užtikrinti aktyvią atsakingų asmenų komunikaciją su studentais, vykstančiais į Erasmus+ studijas.

PROBLEMA: GALUTINAI NĖRA IŠVYSTYTAS ERASMUS+ STUDIJŲ MOBILUMO PROGRAMOS PRITAIKOMUMAS SPEC. POREIKIŲ TURINTIEMS STUDENTAMS

REKOMENDACIJOS:

- Aukštoji mokykla turėtų suteikti visą informaciją apie užsienio AM ir gyvenamosios vietos pritaikymą spec. poreikių turintiems studentams;
- Aukštoji mokykla turėtų ieškoti daugiau partnerių, kurie turi pritaikytą infrastruktūrą, kad būtų suteikiamos platesnės galimybės studentams su spec. poreikiais;
- AM turėtų reguliariai vykdyti analizes ir komunikuoti su dalyvavusiais Erasmus+ studijų mobilumo programoje, siekiant identifikuoti tobulintas sritis.

Lietuvos studentų sąjunga
Adresas: A. Vivulskio g. 36, 2 a., LT-03114 Vilnius
Tel. nr.: 8 (5) 2685330
Faks. nr.: 8 (5) 2611797
info@lss.lt
www.lss.lt